

Марія Воробель

канд. пед. наук, доцент,
старший викладач кафедри української та іноземних мов,

Юлія Калимон

канд. філолог. наук, доцент,
доцент кафедри української та іноземних мов,

Надія Юрко

старший викладач кафедри української та іноземних мов,
*Львівський державний університет
фізичної культури імені Івана Боберського,
м. Львів*

РОЛЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ У СФЕРІ ТУРИЗМУ

У сучасному суспільстві туризм є потужним засобом і формою міжкультурних зв'язків, які сприяють розширенню кордонів та міжнародних контактів. У такому контексті спостерігається тенденція зростання ролі іноземних мов у всіх сферах людського буття. Новий суспільний лад щодо набуття професійних навичок володіння іноземною мовою у фахівців туризму пов'язане з усвідомленням її комунікативних та пізнавальних функцій. Іноземні мови служать важливим інструментом міжкультурного зв'язку, а також спеціальним механізмом для ефективною співпраці. Володіння іноземними мовами впливає на формування професійних компетенцій в майбутніх фахівців туризму, таким чином, забезпечується конкурентоспроможність на ринку праці, що гарантує успішне працевлаштування у цій галузі [1, с. 243].

Навички усного спілкування в міжкультурному контексті, зрештою, є однією з важливих вимог для фахівців, які навчаються та працюють у туристичному секторі. Проте усне спілкування все ще є

проблемою, яку необхідно опанувати студентам при вивченні іноземної мови за професійним спрямуванням. Багатьом студентам на жаль важко висловлюватися іноземною мовою, що створює ряд проблем та бар'єрів у спілкуванні і, зрештою, свідчить про їхню неготовність до міжкультурного спілкування [4, С. 1]. Існує багато проблем, з якими стикаються студенти на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням. *По-перше*, у студентів часто спостерігається неправильна вимова. *По-друге*, студентам бракує впевненості, щоб поділитися своїми думками та ідеями. *По-третє*, студентам бракує уяви та критичного мислення тощо [5, С. 121].

Метою доповіді є процес формування готовності студентів сфери туризму до міжкультурного спілкування на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням та створення сприятливих умов для формування професійних компетенцій в майбутніх фахівців туризму.

У ході професійної підготовки фахівців туризму зростає важливість вивчення іноземної мови, більше того, пріоритетною виступає потреба володіння іноземною мовою, як засобом міжнародного та міжнаціонального спілкування. Поняття «готовність студентів до міжкультурного спілкування» розглядається як інтегративна професійна характеристика особи, яка визначає рівень професіоналізму майбутнього фахівця, його або її іншомовну комунікативну компетенцію і включає в себе потреби, мотиви, психологічні якості, предметні та інтелектуальні знання, уміння та навички, вміння та навички виконання професійних завдань [2, С. 62-63]. Проблема підготовки високопрофесійних кадрів залишається актуальним для українського туристичного ринку. Майбутні професіонали в галузі туризму повинні володіти іноземною мовою та навичками спілкування, щоб адекватно взаємодіяти в різних сферах спілкування з використанням знань, норм поведінки та навичок міжкультурної комунікації. Це дозволить їм створити атмосферу ділового спілкування з іноземними партнерами, а зокрема надасть можливість використовувати мову достатньо ефективно, тобто вільно висловлювати свою думку, переконати партнерів свідомо прийняти фундаментальне рішення, глибше пізнати менталітет країни партнерів тощо [2, С. 64].

Готовність студентів до міжкультурного спілкування передбачає також володіння навичками говоріння, зокрема його компонентами (граматикою, словниковим запасом, вимовою та вільним володінням іноземною мовою). Говоріння є продуктивною навичкою, розвиток якого здійснюється після рецептивної навички розуміння на слух. На відміну від інших навичок, говоріння є складнішим, ніж здається, і включає в себе більше, ніж просто вимову слів. Загалом у розмові беруть участь чотири категорії. *Перша категорія* – це комунікативні здібності та зміст, що стосується здатності співрозмовника висловлювати думки та ділитися інформацією. *Друга категорія* – це вимова та плавність, яка стосується здатності співрозмовника вимовляти слова із наголосом і акцентом. *Третя категорія* – це лексична точність і діапазон, що стосується здатності співрозмовника точно й належним чином використовувати лексику в спілкуванні. *Четверта категорія* – це граматична точність і діапазон, а також граматичні структури, які мовець і слухач використовують під час розмови [3, С. 38].

Це означає, що студенти факультету туризму повинні усвідомити, що оволодіти навичками спілкування іноземною мовою нелегко. Для цього їм необхідно практикувати іноземну мову, знаходити найшвидші та найпростіші способи вдосконалити свої мовленнєві навички, а тому одним із способів покращення своїх усних здібностей стане пошук співрозмовників. Кожен студент має власний потенціал і стиль навчання, тому викладач повинен розуміти потреби своїх студентів перед процесом викладання та навчання [6, С. 209-216].

На нашу думку, процес готовності студентів до міжкультурної комунікації та формування комунікативних навичок на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням буде ефективним, якщо створити сприятливі умови для навчання та врахувати такі педагогічні моменти, як

- індивідуальний підхід;
- проблемність і творчі завдання з іноземної мови;
- використання сучасних інноваційних технологій;
- діалогізація навчального процесу;
- моделювання професійних комунікативних ситуацій тощо.

Отже, формування готовності студентів до міжкультурного спілкування у сфері туризму повинно стати основою для розробки практичних комунікативних навичок фахівців у сфері туризму, які є необхідними для формування ділових контактів з іноземними партнерами та колегами. А це, у свою чергу, повинно стати однією із передумовою в реалізації соціального замовлення на опанування іноземної мови за професійним спрямування, яке є ключовою вимогою сучасного фахівця сфери туризму.

Ключові слова: міжкультурне спілкування, туризм, професійні навички, іноземна мова за професійним спрямуванням.

Список використаних джерел:

1. Гринько С. А. Ринок підготовки туристичних кадрів: реалії та перспективи розвитку / С. А. Гринько // Слобожанський науковий вісник : зб. наук. пр. – Харків, 2006. – № 10. – С. 243.
2. Halytska M., Rekun N. Forming students' readiness to intercultural communication in Tourism sphere: main approaches / Halytska M., Rekun N. // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2019. – Вип. 4(61). – С. 62–66.
3. Harmer J. The Practice of English Language Teaching / Harmer J. – London : Longman, 2007. – 38 p.
4. Tanveer M. Investigation of the factors that cause language anxiety for ESL/EFL learners in learning speaking skills and the influence it casts on communication in the target language, 2007.
5. Ur P. A Course in Language Teaching Practice and Theory. Cambridge Teacher Training and Development / Ur P. – Cambridge : Cambridge University Press, 1996. – 121 p.
6. English speaking: the resources for dealing. Theoretical and scientific foundations of pedagogy and collective monograph / Yurko N., Romanchuk O., Protsenko U., Kalymon Y., Vorobel M. // International Science Group. Boston : Primedia eLaunch. – 2022. – P. 209–216.